

Mälestiste restaureerimine

Enne ja pärast
2005–2011

Mälestiste restaureerimine

Enne ja pärast

2005–2011

Mälestiste restaureerimine

Enne ja pärast

2005–2011

Muinsuskaitseamet
2011

K o o s t a n u d
Britta Lainevool ja Ülo Puustak

T o i m e t a j a
Meeli Hunt

K u j u n d u s j a t e o s t u s
AS Vaba Maa

F o t o d
Muinsuskaitseamet, Jaan Vali, Puurmani vallavalitsus, Tõnu Parmakson

E s i k a a n e l
Kihelkonna kiriku vana kellatorn pärast ja
tagakaanel enne restaureerimist

A u t o r i õ i g u s
Muinsuskaitseamet, 2011
www.muinas.ee

Kõik õigused kaitstud.
All rights reserved.

ISBN 978-9985-9896-5-4

Trükkitud AS Vaba Maa
Printed in Estonia

Eessõna

Eesti riik on 2011. aastaks kultuuriväärtustena erilise tähelepanu alla võtnud ehk mälestiseks tunnistanud 27 854 objekti. Pooled neist on erinevad esemed, maalid ja ehitiste detailid, ligikaudu viiendiku mälestistest moodustavad mitmesugused ehitised. Just ehitised, mille puhul saame kõneleda nende ajaloolisest ja kultuurilisest väärtusest, jäävad avalikkusele enim silma. Kahjuks on ehitised aga kõige enam haavatavamad kultuuripärandi objektid, sest neid mõjutavad ilmastik ja keskkonnamuutused ning sageli jäävad nad ette arendusprojektidele.

Eelpool nimetatu on ka põhjuseks, miks muinsuskaitsest kõneledes on valdavalt teemaks ajaloolised hooned. Muinsuskaitseamet on Eesti taasiseseisvumise järgsel perioodil panustanud märkimisväärselt suure summa kultuuriväärtuslike hoonete restaureerimisse, kuid ikka tundub see olevat piisake meres. Selleks, et oleks võimalik selgemini teadvustada ja kaardistada muinsuskaitse objektideks olevate ehitiste olukorra parandamiseks tehtut ja esitleda parimaid näited, ongi koostatud käesolev raamat.

Raamatusse on kogutud osa aastatel 2005–2011 Muinsuskaitseameti rahalise toetuse abil restaureeritud ehitismälestistest. Iga mälestise juures on andmed selle omaniku, tööprojekteerija ja teostaja ning eraldatud toetuse kohta.

Muinsuskaitseamet on tänulik teoses esitletud hoonete omanikele ja tööde teostajatele ning loodab, et raamat annab lugejatele positiivse elamuse Eesti ajaloo- ja kultuuripärandist.

Kalev Uustalu
Muinsuskaitseameti peadirektor

Foreword

By 2011, Estonia had turned particular attention to a total of 27,854 sites and objects of cultural value. Half of these are individual items, paintings and structural or decorative features of buildings; around a fifth are buildings and structures themselves. Of course, it is buildings and structures whose historical and cultural value we expound that most often draw the public eye, and yet they are also the most vulnerable of all cultural heritage objects and sites: at the whim of the weather and changes to the environment, and often powerless in the face of growth and development.

It is for these very reasons that when we talk of heritage conservation it is historical buildings that predominate. In the period since Estonia regained its independence, the National Heritage Board has made a significant financial contribution to the restoration of buildings of cultural value – and yet it still feels like a drop in the ocean. But that is why this book has been put together: for people to understand and chart what has been done to improve the situation of buildings and structures forming sites and objects of heritage conservation and to present the most outstanding examples thereof.

The book showcases some of the structural monuments restored with the financial support of the National Heritage Board from 2005–2011. Each is furnished with details of its owner, the designers and performers of the restoration work and the amount of support allocated.

The National Heritage Board would like to express its gratitude to the owners of the buildings and to those who helped restore them and hopes that this book leaves readers with a positive impression of Estonia's cultural and historical heritage.

*Kalev Uustalu
Director, National Heritage Board*

HARJU MAAKOND

Ellamaa Tuuliku talu sepikoja restaureerimine	10
Ellamaa Tuuliku talu pukktuuliku restaureerimine	11
Keila kirikuaia kabel 3 katuse ja seinte restaureerimine	12
Väike-Pakri kirikutorni konserveerimine-restaureerimine	13

HIJU MAAKOND

Malvaste õigeusu kabeli restaureerimine	14
Orjaku mõisa piirdemüüri restaureerimine	15
Soera talu aida rookatuse paigaldamine	16
Hiiumaa tuulikud	17

IDA-VIRU MAAKOND

Kohtla-Järve K. Lutsu 7b elamu katuse restaureerimine	19
Lüganuse kirikuaia kabelite varemete konserveerimine	20
Lohusuu õigeusu kalmistu kabeli läänetorni, pikihoone katuse ja tambuuri restaureerimine	21
Mäetaguse mõisa kabeli tsinkplekist katusekatte asendamine ja katuslae puitkonstruktsioonide restaureerimine	22
Maidla mõisa keldri katuse avariiremont	23

JÕGEVA MAAKOND

Kuremaa mõisa tuuleveski restaureerimine, kohandamine vaatetorniks ja muuseumiks	24
Lustivere mõisa aida katuse avariiremont	25
Puurmani mõisa pargi peavärava restaureerimine	26
Roela mõisa moonakatemaja restaureerimine	27
Torma kalmistu kabeli restaureerimine	28

JÄRVA MAAKOND

Ambla kirikuaia kabeli interjööri restaureerimine	29
Vetepere küla Tammsaare-Lõuna talu meeaida katuse ja seinte restaureerimine	30
Vetepere küla Tammsaare-Lõuna talu lauda katusekonstruktsioonide remont ja laastukatuse paigaldamine	31
Vetepere küla Tammsaare-Põhja talu lauda uue rookatuse paigaldamine	32
Paide Tallinna 31 elamu katuse restaureerimine	33

LÄÄNE MAAKOND

Karuse kirikuaia kabeli katusekonstruktsioonide restaureerimine ja kivikatuse paigaldamine	34
Kelu küla Jaagu talu laudahoone rookatuse paigaldamine	35
Lihula mõisa aida katuse avariirestaureerimine	36
Puhtu mõisa mälestussammaste restaureerimine	37

LÄÄNE-VIRU MAAKOND

Pedassaare küla Kaarli talu keldri restaureerimine	38
Kilti mõisa peahoonest leitud maakaartide konserveerimine ja dubleerimine	39
Laekvere priitsikuuri katuse ja torni restaureerimine	40
Rakvere Pikk 21 elamu katuse restaureerimine	41
Toolse linnusevaremete valikkonserveerimine	42

PÕLVA MAAKOND

Ahja mõisa peahoone põlengujärgne restaureerimine	43
Mooste mõisa moonakatemaja katuse restaureerimine	44
Mustajõe kõrtsihoone katuse- ja vahelaekonstruktsioonide restaureerimine ning laastukatuse paigaldamine	45
Orava mõisa teenijatemaja mantelkorstna konserveeriva katuse ehitamine	46
Räpina mõisa vesiveski katuse restaureerimine	47

PÄRNU MAAKOND

Audru mõisa õlleköögi katuse avariiremont	48
Lodja postijaama keldri katuse ja müüride avariirestaureerimine	49
Vardja talu rehielamu katuse paigaldamine	50
Voltveti mõisa peahoone trepilõvide avariirestaureerimine	51

RAPLA MAAKOND

Nõmme kõrtsihoone sindlikatuse paigaldamine	52
Raikküla mõisa peahoone katuse restaureerimine	53
Sutlema mõisa väravaehitise katuse viimistlemine	54
Valtu mõisa Puraviku tuuleveski tiibade, võlli ja ikete paigaldamine	55

SAARE MAAKOND

Jaani kalmistu kahe kabeli konserveerimine-restaureerimine	56
Karja vana kalmistu kabelivaremete konserveerimine	57
Kihelkonna kiriku vana kellatorni restaureerimine	58
Koguva küla hoonete restaureerimine	59
Viltina pukktuuliku restaureerimine	62

TARTU MAAKOND

Puhja (Koni) tuuleveski restaureerimine	63
Rõngu kirikumõisa aida esikaaristu avariirestaureerimine ning katuse kandekonstruktsioonide proteesimine ja laastukatuse paigaldamine	64
Võnnu kalmistu A. G. de Villebois' kabeli avariikonserveerimine	65

VALGA MAAKOND

Hellenurme mõisa vesiveski kahe ehitusjärgu hoonete katusekonstruktsioonide restaureerimine ja laastukatuse paigaldamine	66
Otepää pastoraadi peahoone katuse restaureerimine	67
Riidaja mõisa peahoone katuse kandekonstruktsioonide restaureerimine ja keraamilise S-kivist katte paigaldamine, avatäidete restaureerimine	68
Sangaste mõisa peahoone katuse restaureerimine	69

VILJANDI MAAKOND

Karksi linnusevaremete kirdetorni konserveerimine	70
Karksi-Nuia Rahumäe kalmistu kabeli katuse restaureerimine	71
Viljandi Lossi 26 elamu-ärihoone nurgatorni avariiremont	72
Viljandi Tartu 19 elamu katuse restaureerimine	73

VÕRU MAAKOND

Mõniste teeristil asuva skulptuurigrupi „Karud” restaureerimine	74
Sänna mõisa peahoone valikrestaureerimine	75
Sänna postijaama postipoiste elamu restaureerimine	76
Väimela mõisa valitsejamaja kellatorniga katuse avariirestaureerimine	77
Vastseliina linnuse kirdetorni avariikonserveerimine, konserveeriva katuse paigaldamine ja trepistiku ehitamine	78

Ellamaa Tuuliku talu sepikoja restaureerimine

1924. a ehitatud Tuuliku talu sepikoda on rõhkpalkseintega, hästi säilinud kavatisega lihtne ehitis, mis kuulub suure, terviklikult säilinud talukompleksi koosseisu.

Enne restaureerimistõid olid hoone seinapalgid ja katusesarikad seenkahjustustega ning katusekate amortiseerunud.

2007. a hoone demonteeriti, pehkinud palgid asendati uutega ja eterniitkatuse tõrvatud laudkatusega. Vundamendile lisati täiendavaid vundamendikive, sepikojale paigaldati uus uks ja ääsi müürid konserveeriti.

Omanik
Olev Pöldma

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Rändmeister OÜ

Projekti koostas
Rändmeister OÜ

Tõid teostas
Rändmeister OÜ

Tõid rahastas
Muinsuskaitseamet 12 782.33 €

Harju maakond, Nissi vald, Ellamaa küla, Tuuliku
Kultuurimälestise registri number 27267, mälestiseks tunnistatud 2004. a

Ellamaa Tuuliku talu pukktuuliku restaureerimine

1851. a Ellamaa Virutamme talu peremehe ehitatud Tuuliku talu tuulik on talukompleksi põhilistimaid hooneid. Ainuke säilinud pukktuulik Harjumaal, esindades tüüpilist Läänemaa suuremat tuuleveskit.

Enne restaureerimistõid esines katusekatte, kandekonstruksiooni ja võlli osas kahjustusi, ukseesist kandvad põlvepakud olid amputeeritud, nurgapostid pehastunud, seinalaudis erodeerunud ja osaliselt puudu.

2005. a tehti tuuliku jalal müüriparandusi, proteesiti põlvepakud, paigaldati tahukivid ja võll. Sarikad asendati või proteesiti, paigaldati roov ning katus kaeti katuselaudadega. Seinalaudis ja II korruse vahelagi asendati, trepp ning ukseesine rekonstrueeriti.

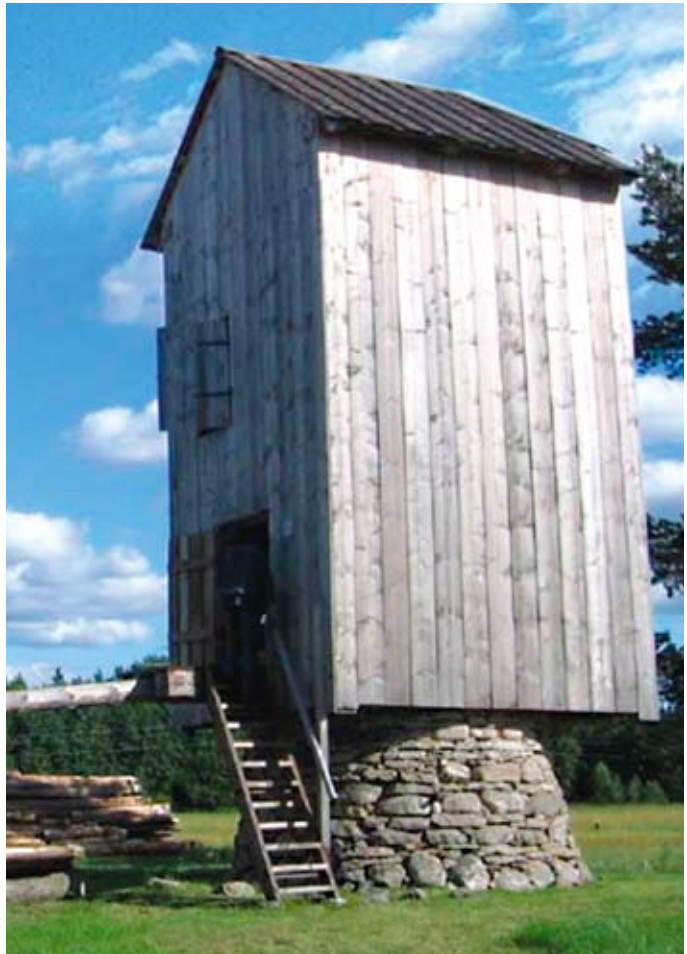
Omanik
Olav Põldma

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Rändmeister OÜ

Projekti koostas
Rändmeister OÜ

Tõid teostas
Rändmeister OÜ

Tõid rahastas
Muinsuskaitseamet 14 668.11 €

Harju maakond, Nissi vald, Ellamaa küla, Tuuliku
Kultuurimälestise registri number 27198, mälestiseks tunnistatud 2003. a

Keila kirikuaia kabel 3 katuse ja seinte restaureerimine

18. sajandi lõpust või 19. sajandist pärinev ristkülikukujulise põhiplaaniga kelpkatusega paekivist kabelihoone. Taluarhitektuuri etnograafilisest ringist välja kasvanud kabeliehitise näide.

Enne restaureerimist oli hoone kivikatus katki, puitkarniis läbisaju kohtades pehkinud. Seinad rohetasid läbisaju kohtades, aknaluukide nõukogudeaegsed koopiad ja osa originaale olid rahuldavas-halvas seisukorras.

2010. a demonteeriti katusekandmik, paigaldati uued sarikad ja müürilatid ning katus kaeti S-katusekividega. Aknaplokkidel asendati tenderpiidad, valmistati uued sulgurid. Välisukse piidad ja voodri-lauad asendati, ukse sulud puhastati ja remonditi. Fassaad krohviti. Hoone silindrivõlv ja sisemised seinapinnad ning põranda paeplaadid puhastati, õgvendati ja vuugid täideti lubi-tsementmördiga. Põranda remonttööde käigus avastati kaks matusekambrit.

Omanik

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Keila Miikaeli kogudus

Projekti koostas

Vana Tallinn OÜ

Töid teostas

Reaks Ehitus OÜ

Töid rahastasid

Muinsuskaitseamet 10 353.69 € ja

Keila Linnavalitsus 3297.84 €

Harju maakond, Keila linn, Keskväljak 1

Kultuurimälestise registri number 2754, mälestiseks tunnistatud 1996. a

Väike-Pakri kirikutorni konserveerimine-restaureerimine

17. sajandil rajatud väikesaarte abikirik on rannarootsi sakraalarhitektuuri omapärasene näide, selle omanäolisuse tagavad eraldatud kogukondade kordumatud ehitustavad.

Enne restaureerimistöid kattis torni ülaosa ajutine katus, müüri latid olid pehkinud, müüritises pragu, ülemised kihid hävinenud ning krohv osaliselt puudu.

Aastail 2006–2009 ehitati restaureerimistöde käigus ümber katusekonstruktsioonid, paigaldati rist, taasati ülemised müüriosad, tornikiiver ja kellatorni avad, krohviti sein ning parandati-konserveeriti müüri praod.

Omanik
Harju Maavalitus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Vana Tallinn OÜ

Projekti koostas
Rändmesiter OÜ

Töid teostas
Padise Grupp OÜ

Töid rahastasid
MTÜ Pakri Saarte Kogukond 12 590.79 € ja
Muinsuskaitseamet 6391.16 €

Harju maakond, Paldiski linn, Väike-Pakri saar
Kultuurimälestise registri number 21528, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Malvaste õigeusu kabeli restaureerimine

20. sajandil ehitatud Malvaste õigeusu kabel on väike puidust sakraalhoone, mille katusekatteks on õlg ja laast.

Kabel vajas remonti. Algse õlgkatuse asemel oli hoonel eterniitkatvus.

2008. a restaureeriti algne katusekonstruktsioon ning paigaldati õlgkatvus. Teadaolevalt ainuke taastatud õlgkatvus Eestis. Proteesiti palgikorrad, korrasti lagi ja põrand, restaureeriti avad, murispuud ja viilulaudis.

Omanik

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Rändmeister OÜ

Projekti koostas

Rändmeister OÜ

Töid teostasid

Rändmeister OÜ ja OÜ Rooexpert

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 17 895.26 €

Hiiu maakond, Kõrgessaare vald, Malvaste küla

Kultuurimälestise registri number 23451, kultuurimälestiseks tunnistatud 1999. a

Orjaku mõisa piirdemüüri restaureerimine

17. sajandil rajatud Orjaku mõisa piiravad osaliselt paekivimüürid, endise peasissesõiduga külge-
nevad kaks kuni 4 m kõrgust võimsat sissesõiduvärava posti. Klassitsistlik väravaehitis koos piirde-
müüridega on ehitatud arvatavasti 19. sajandi I poolel. Tegu on tähelepanuväärse väravaehitise
näitega.

Enne restaureerimist esines müüri lõikudes olulisi kividest ja kõrvalekaldeid püsttelje sihist
ning varinguid, müüri pealsel kasvasid põõsad.

2005. a toimunud restaureerimistöde käigus demonteeriti müüri lõigud ja asendati uute kividega.
Müüri taastamisel kasutati ajaloolist formaati ja müüritööde käekirja. Vuukimisel kanti mördipiima
ka eelnevalt puhastatud kivipindadele.

Omanikud

Ain Koor ja Omar Jõpiselg

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Rändmeister OÜ

Projekti koostas

Rändmeister OÜ

Töid teostas

omanik Ain Koor

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 9906.31 €

Hiiu maakond, Käina vald, Orjaku küla, Mõisa ait
Kultuurimälestise registri number 23550, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Soera talu aida rookatus ehitamine

19. sajandi tüüpilise Hiiu saare talukompleksi kuuluv kaheosaline palkseintega hoone. Kaetud kõrge pilliroost viilkatusega.

Enne restaureerimist oli katus amortiseerunud ja vajas vahetamist.

2007. a võeti vana roog maha ning paigaldati uus rookatus.

Omanik

Pühalepa Vallavalitsus

Projekti koostas

Jaanus Rohusaar

Töid teostas

OÜ Rooexpert

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 3642.96 €

Hiiu maakond, Pühalepa vald, Palade küla, Soera
 Kultuurimälestise registri number 23600, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Hiiumaa tuulikud

Aastatel 2005–2010 teostati mitme Hiiumaa tuuliku avarii- ja restaureerimistöid. Tuulikuid võib pidada Hiiu saare omapäraks ja uhkuseks.

Vilivalla tuulik, Vilivalla küla 2007. a restaureerimine

Töid teostas
Viktor Tammsaar,
Lükkepakk OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet
18 342.64 €

Kultuurimälestise registri number 23655,
mälestiseks tunnistatud 1999. a

Kukka tuulik, Kukka küla 2006. ja 2008. a restaureerimine

Töid teostas
Viktor Tammsaar,
Lükkepakk OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet
18 726.11 €

Kultuurimälestise registri number 23596,
mälestiseks tunnistatud 1999. a

Harju tuulik, Harju küla
2009. a restaureerimine

Töid teostas
Viktor Tammsaar,
Lükkepakk OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet
21 090.84 €

Tõnise tuulik, Tubala küla
2007. a restaureerimine

Töid teostas
Viktor Tammsaar,
Lükkepakk OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet
19 109.58 €

Kultuurimälestise registri number 23590,
mälestiseks tunnistatud 1999. a

Kultuurimälestise registri number 23652,
mälestiseks tunnistatud 1999. a

Kohtla-Järve K. Lutsu 7b elamu katuse restaureerimine

Aastatel 1923–1924 ehitatud Põhja-Eesti keskaegseid elamuid meenutava tänavääärsse kõrge otsaviilu ja lakoonilise kujundusega kahe korteriga paekivihoone on ametnikehoone näide. Kuulus a/s-i „Eesti Põlevkivitööstus” ametnike jaoks ehitatud majadegruppi, mida nimetati Siidisukaks.

Enne restaureerimistõid olid hoone korstnapitsid ja katusekarniisid lagunened ning kandekonstruktsioonide puittarindid, vihmavee ärajuhtimissüsteem ja eterniitkatuse amortiseerunud.

2009. a teostatud restaureerimistööde käigus proteesiti kandekonstruktsioonide puittarindid, paigaldati uus tsementvaltskivist katusekate ning vihmaveerennid, taastati lagunened korstnapitsid ja katusekarniisid. Sarnaselt peahoonele remonditi katusekonstruktsioonid ja vahetati katusekate ka juurdeehitisel.

Omanik
Ivetta Sakkart-Linnard

Muinsuskaitse eritingimused koostas
OÜ Zoroaster

Projekti koostas
OÜ Zoroaster

Tõid teostas
OÜ Zoroaster

Tõid rahastasid
Muinsuskaitseamet 12 782.33 € ja
omanik Ivetta Sakkart-Linnard 1612.68 €

Ida-Viru maakond, Kohtla-Järve, Karl Lutsu 7b
Kultuurimälestise registri number 13878, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Lüganuse kirikuaia kabelite varemete konserveerimine

Ebatraditsioonilise plaanilahendusega sakraalehitised, millel on säilinud hoone põhimaht ja ruumi-jaotus ning nende arhitektuurne vormistus.

Enne restaureerimistöid olid säilinud vaid lagunened ja võsastunud müürid. Müüride seisukord oli avariiline.

2008. a puhastati kabeli 2 müüripealsed ja konserveeriti lubimördiga, avati pinnases olevad müüri-osa, lokaalselt taastati paekivist müüritist, rajati tasandus- ja isolatsioonikiht ning paigaldati dre-naažitoru.

2009. a puhastati kabeli 1 müüritise pinnad ja müüripealsed ning konserveeriti lubimördiga, lokaal-selt taastati paekivist müüritist, võlvide peale rajati tasandus- ja isolatsioonikihid ning renn ja ära-voolorud.

Omanik

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
Lüganuse Ristija Johannese kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
OÜ Zoroaster

Projekti koostas
OÜ Zoroaster

Töid teostas
OÜ Zoroaster

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 36 017.41 €

Ida-Viru maakond, Lüganuse vald, Lüganuse alevik, Lüganuse kirik
Kultuurimälestise number 13919 (kabel 1) ja 13920 (kabel 2), mälestiseks tunnistatud 1997. a

Lohusuu õigeusu kalmistu kabeli läänetorni, pikihoone katuse ja tambuuri restaureerimine

Keskmise suurusega õigeusuliste kirikuhoone. Ehitatud 1863–1864. a. W-torni tipus väike sibulkiiver. Piirkonna ajastutüüpiline sakraalhoone.

Enne restaureerimistöid oli katus lagunenud, suuremad läbijooksud olid mädandanud sarikaotsi, kaare moodustajaid, seinapalke ja laetalasid.

Töid teostati kahes osas 2004.–2006. a. Asendati katuse kahjustatud osad, tehti aluskatus ja selle peale uus laudkatus. Ehitati uus tambuuritorn. Torniseintel vahetati välja kahjustatud osad ja tornimunal kaks aluskaart. Tornimuna kaeti vaskplekiga. Torniseinad puhastati ja värviti.

Omanik
Lohusuu Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Frantsiskus OÜ

Projekti koostas
Frantsiskus OÜ

Töid teostas
Frantsiskus OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 20 942.57 €

Ida-Viru maakond, Lohusuu vald, Lohusuu alevik
Kultuurimälestise registri number 13915, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Mäetaguse mõisa kabeli tsinkplekist katusekatte asendamine ja katuslae puitkonstruktsioonide restaureerimine

1874. a mõisakalmistutele püstitatud historitsistlik viilkatusega paekiviehitis, perekonna hauakabeli näide. Üks väheseid säilinud ehedast tsinkplekist katuseid Eestis.

Enne restaureerimistöid oli katus täielikult amortiseerunud, kandekonstruktsioonid kahjustunud, ühendusliistupealsed valtsid lahti ja parapetid lagunenud. Hoonel oli ka suuri krohvi- ja seenkahjustusi.

Aastatel 2004–2005 asendati või proteesiti sarikad ja kaldtalade otsad, vahetati välja kammitsad ja raampuu, taastati parapetid ning paigaldati uus tsinkplekist katus. Müüri lagunenud osad laoti üles, vuugivahed täideti lubimördiga.

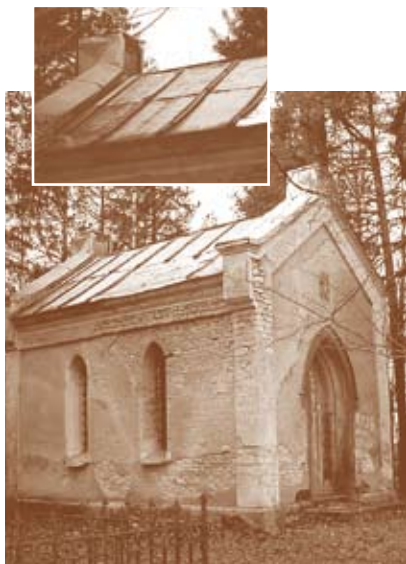
Omanik
Mäetaguse Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Frantsiskus OÜ

Projekti koostas
Frantsiskus OÜ

Töid teostas
Frantsiskus OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 37 593.15 €

Ida-Viru maakond, Mäetaguse vald, Mäetaguse küla, Mäe
Kultuurimälestise registri number 13967, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Maidla mõisa keldri katuse avariiremont

18. sajandi lõpul või 19. sajandi algul ehitatud Maidla mõisa kelder on ühte Põhja-Eesti suurejoonelisemasse barokkansamblisse kuuluv majandushoone, millel on säilinud algupäraseid ehituskonstruksioonid ja originaalehituskehand.

Enne restaureerimistöid oli hoone eterniidist katusekate murenendud ja kohati katki, katus läbi vajunud ja lekkiv.

2010. a ehitati hoonele uued katusekonstruksioonid ning paigaldati uus piibersaba-tüüpi savikivist katusekate.

Omanik
Maidla Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
OÜ Mõisaprojekt

Projekti koostas
OÜ Mõisaprojekt

Töid teostas
OÜ Zoroaster

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 7988.96 € ja
Maidla Vallavalitsus 2785.46 €

Ida-Viru maakond, Maidla vald, Maidla küla
Kultuurimälestise registri number 13958, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Kuremaa mõisa tuuleveski restaureerimine, kohandamine vaatetorniks ja muuseumiks

19. sajandil ehitatud Kuremaa mõisaansambliisse kuuluv Kuremaa mõisa tuuleveski on tüüpiline Kesk-Eestis ja Tartumaal levinud hollandi tuulik, Eestimaa iseloomulikemaid sümboleid.

Enne restaureerimistööid puudus hoonel katus, aknad olid klaasimata, mantelvooder torsost irdu-
nud, kivid lahti ja pudenenud ning tiivad puudu.

2008. a tehtud tööde käigus restaureeriti vundament ja välisseinad, taastati katus, valmistati uued
aknad, tiivad ja saba ning paigaldati uus põrand, trepp, metallkamin ja elektrikilp. Veski ümbritseti
munakividest kallaksillutisega.

Omanik
Jõgeva Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostasid
Juhan Maiste ja Nele Nutt

Projekti koostas
FIE Urmas Arike

Töid teostas
Wunibald Ehitus OÜ

Töid rahastasid
Jõgeva Vallavalitsus
129 949.57 € ja
Muinsuskaitseamet
24 286.43 €

Jõgeva maakond, Jõgeva vald, Mooritsa küla, Kuremaa Põllumajandustehnikum
Kultuurimälestise registri number 23918, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Lustivere mõisa aida katuse avariiremont

19. sajandil ehitatud historitsitliku mõisaansambli majandushoone näide.

Üldine seisukord oli avariiline. Katusekate oli lagunened, vahelagi ja laetalad sadevete mõjul sisse langenud. Konstruktsioonid amortiseerunud, vajumispraod kõikides seintes.

Katus restaureeriti kahes osas 2009. ja 2010. a. Katuse konstruktsioonid ja avatäited asendati, otsaviilud restaureeriti. Katus kaeti laastukattega.

Omanik
Põltsamaa Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Arc Projekt OÜ

Projekti koostas
Arc Projekt OÜ

Töid teostas
Mikro Ehitus OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 32 722.76 € ja
Põltsamaa Vallavalitsus 3373.90 €

Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Lustivere küla, Mõisa
Kultuurimälestise registri number 24029, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Puurmani mõisa pargi peavärava restaureerimine

Historitsistlik tornikestega mõisavärv koos müüridega.

Enne restaureerimistöid olid mõisa väravad ja piirdemüürid avariilises seisukorras, lagunened ja varisenud.

2009. a taastati, krohviti ja värviti peavärava postid ning tellisest müüriosad, lagunened postisakmed laoti uuesti. Müüride pealispind kaeti keraamiliste S-kividega, peaväravaga külgnevad endiste majandushoonete müürijäänused konserveeriti.

Omanik

Puurmani Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Ehitusmaa OÜ

Projekti koostas
Ehitusmaa OÜ

Töid teostas
VT Ehitus ja Projekt OÜ

Töid rahastasid
Puurmanni Vallavalitsus 30 038.47 € ja
Muinsuskaitseamet 10 545.42 €

Jõgeva maakond, Puurmani vald, Puurmani alevik, Tartu mnt 1
Kultuurimälestise registri number 23990, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Roela mõisa moonakatemaja restaureerimine

Töenäoliselt 19. sajandist pärinev Roela mõisa moonakatemaja on üks mõisakompleksi arvukatest kõrvalhoonetest.

Enne restaureerimistõid oli hoone katusekate amortiseerunud ja vajas vahetamist.

2008. a restaureerimistööde käigus demonteeriti vanad kandekonstruktsioonid ja katusekate, paigaldati uus roovitis ja sindlid, vahetati välja otsasarikad ning tugevdati müüri latte.

Omanik
Maimu Mihkels

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Anu Kulbach

Projekti koostas
OÜ Ehitusmaa

Tõid teostas
AS Haspo (alltöövõtjana OÜ Katusökatja)

Tõid rahastas
Muinsuskaitseamet 21 090,84 €

Jõgeva maakond, Saare vald, Voore küla, Rohuaia
Kultuurimälestise registri number 24059, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Torma kalmistu kabeli restaureerimine

1889. a ehitatud Torma surnuaia neogooti stiilis kabel on historitsistliku sakraalhoone näide.

Enne restaureerimistõid olid katus ja tornitipud oluliste kahjustustega.

Restaureerimistöde käigus vahetati sarikaotsad ja tornide laudised, taastati tornitippude kullatud kaunistused ning paigaldati uus katuseplekk.

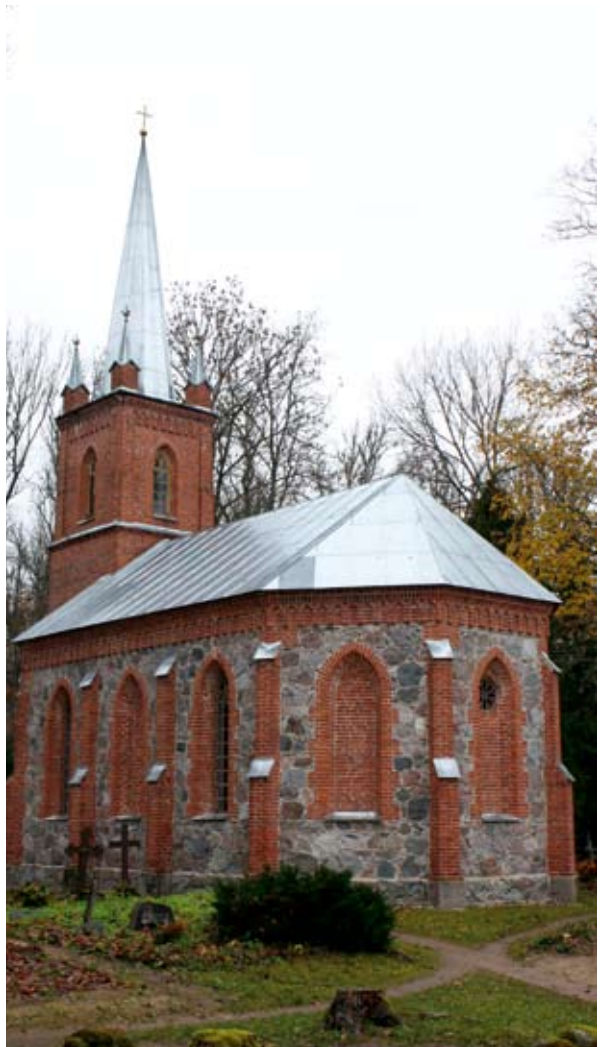
Omanik
Torma Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Mõisaprojekt OÜ

Projekti koostas
PB Sille OÜ

Töid teostasid
Frantsiskus OÜ ja OÜ Sepatööd (tornide
kullatud kaunistuste restaureerimine)

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 19 384.72 € ja
Torma Vallavalitsus

Jõgeva maakond, Torma vald, Vanamõisa küla, Torma-Kiriku
Kultuurimälestise registri number 24095, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Ambla kirikuaia kabeli interjööri restaureerimine

Arvatavasti 1890. a ehitatud tüüpiline 19. sajandi kirikuaia kabel, millel on senini säilinud originaal-ehtuskehand.

Enne restaureerimistõid oli hoone müüritis lagunemistunnustega ja välisviimistlus vajas parandamist. Põrand oli pehastunud, lagi avariiline ning plekkpõrgadel esines mehhaanilisi vigastusi ja ird-detaile.

2005. a teostatud restaureerimistööde käigus tehti krohviparandusi, põrand asendati paeplaat-põrandaga, puitosad proteesiti ja pärjad konserveeriti.

Omanik
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
Ambla Maarja kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Rändmeister OÜ

Projekti koostas
Rändmeister OÜ

Töid teostas
Rändmeister OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 6391.16 €

Järva maakond, Ambla vald, Ambla alevik, Ambla kalmistu
Kultuurimälestiste registri number 14953, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Vetepere küla Tammsaare-Lõuna talu meeaida katuse ja seinte restaureerimine

19. sajandi lõpuks väljakujunenud talukompleksi majandushoone, millel on säilinud algupärane arhailise ilmega hoonemaht, arhitektuurilised kujunduselemendid ja nende arhitektuurne vormistus. Tammsaare-Lõuna talu on naabriks A. H. Tammsaare muuseumile. Kaks talu moodustavad maastikul visuaalselt ühtse tervikliku kompleksi. Lisaks on nad mõlemad omavahel tihedalt seotud ka kultuurilooliselt.

Enne restaureerimistöid vajas hoone kapitaalremonti: seinad ja põrand olid tugevate deformatsioonidega, puudus sokkel ja katus oli avariiline.

2009. a kogu hoone demonteeriti. Seinad laoti uuesti, paigaldati aluskivid, põrandalauad, uus katusekonstruktsioon ja laastkatus.

Omanik
Pearu Vaaderpall

Eksperthinnang talu vastavuse kohta
mälestise tunnustele
Tõnu Sepp

Töid teostas
Põhjala Puu TÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 9586.75 € ja
omanik Pearu Vaaderpall 150.19 €

Järva maakond, Albu vald, Vetepere küla, Tammsaare-Lõuna
Kultuurimälestise registri number 27857, mälestiseks tunnistatud 2007. a

Vetepere küla Tammsaare-Lõuna talu lauda katusekonstruktsioonide remont ja laastukatuse paigaldamine

1927. a ehitatud Tammsaare-Lõuna talu laut on talukompleksi kuuluv oluline majandushoone. Tammsaare-Lõuna talu on naabriks A. H. Tammsaare muuseumile. Kaks talu moodustavad maastikul visuaalselt ühtse tervikliku kompleksi. Lisaks on need mõlemad omavahel tihedalt seotud ka kultuurilooliselt.

Enne restaureerimistöid olid hoone vahelaed mädanikkahjustusega ja rookattega katus avariiline ning vajas täies ulatuses asendamist.

2007. a toimunud restaureerimistöode käigus remonditi katusekonstruktsioonid, asendati mädanikkahjustusega palgikorrad ja paigaldati uus laastukatus.

Omanik
Pearu Vaaderpall

Ekspert hinnang talu vastavuse kohta
mälestise tunnustele
Tõnu Sepp

Projekti koostas
R.A.E AB OÜ

Töid teostasid
Põhjala Puu TÜ (peatöövõtja; alltöövõtjatena
FIE Margus Liiv – aknad,
Arne Metsagrupp OÜ – väravad)

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 21 348.02 €

Järva maakond, Albu vald, Vetepere küla, Tammsaare-Lõuna
Kultuurimälestise registri number 27858, mälestiseks tunnistatud 2007. a

Vetepere küla Tammsaare-Põhja talu lauda uue rookatuse paigaldamine

Vanimaid teated Vetepere küla taludest pärinevad aastast 1572. A. H. Tammsaare vanemad ostsid Põhja talu Albu mõisalt 1878. a. Põhja talus on säilinud ait, kelder ja 1933–1934 ehitatud elumaja. Tammsaare sajandaks sünniaastapäevaks (1978) taastati Tammsaare-Põhja talu hoonetekompleks sellisena, nagu see rajati.

Enne restaureerimistöid oli lauda rookatus amortiseerunud ja vajas asendamist.

2006. a toimusid restaureerimistööd: vana alusroovitis säilitati ja katus kaeti uue, Saaremaalt pärit rooga.

Omanik
SA A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel

Töid teostas
AS Tansar EF (peatöövõtja)

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 7669.40 € ja
SA A. H. Tammsaare Muuseum
Vargamäel 6239.69 €

Järva maakond, Albu vald, Vetepere küla, Vargamäe
Kultuurimälestise registri number 3990, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Paide Tallinna 31 elamu katuse restaureerimine

18.–19. sajandil rajatud hoone kuulub Tallinna tänava äärses hoonestuses ansamblisse (sarnasus detailides 1848. a ehitatud kaubahooviga viitab arhitekt J. G. Mühlenhausenile), mis koos linna keskväljaku ja Rütli tänavaga moodustavad Paidele iseloomuliku arhitektuurimiljö.

Enne restaureerimistõid olid hoone seinu kattev laudis, avatäited, katusekonstruktsioonid ja kivist katusekate täielikult amortiseerunud ning vajasis asendamist.

2009. a teostatud restaureerimistöde käigus paigaldati uus S-kivist katusekate, korrastati kandekonstruktsioone ning remonditi fassaad ja avatäited.

2011. a talvel vajus lume tõttu ümber hoone eeskoda, mis taastati sama aasta kevadel.

Omanik
Karin-Ingeborg Kool

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Paide EKE Projekt

Projekti koostas
Paide EKE Projekt

Töid teostas
Ramses Ehitus OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 9586.75 € ja
omanik Karin-Ingeborg Kool 2662.30 €

Järva maakond, Paide linn, Tallinna 31
Kultuurimälestise registri number 15062, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Karuse kirikuaia kabeli katusekonstruktsioonide restaureerimine ja kivikatuse paigaldamine

Karuse kirikuaia kabel on ilmekas näide 18. sajandi lõpuveerandil ehitatud matusekabelite vormilisest mitmekesisusest. Põhiplaani kaheksatahulist hoonet katab hilisbarokile omane lainja sarikajoonega katus. Harvaesinevalt palju on avasid: lisaks laiale uksele on kabelil kolm akent (reeglina piirduti tuulutusavadega).

Enne restaureerimistöid olid katuse kandekonstruktsioonid väga suurte mädanik- ja mardikakahjustustega ning vajasis suures osas asendamist.

2007. a toimunud restaureerimistöõde käigus paigaldati ruberoidkattega aluskatus, katusekatteks kasutati enamasti olemasolevaid kive. Roidekivid lubjati valgeks, lagunenud korstnapitsi asemele laoti uus, kusjuures kasutati 20. sajandi algul valmistatud kive.

Omanik
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
Karuse kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Rändmeister OÜ

Projekti koostas
Rändmeister OÜ

Töid teostas
Frantsiskus OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 15 114.21 €

Lääne maakond, Hanila vald, Kinksi küla, Karuse kirikumõis
Kultuurimälestise registri number 15426, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Kelu küla Jaagu talu laudahoone rookatuse paigaldamine

1934. a ehitatud Jaagu talu laut kuulub Lääne-Eesti tüüpilisse, hästi säilinud 19. sajandi talukompleksi.

Enne restaureerimistõid sadas katus läbi, sarikad olid pehkinud ja roog vajas väljavahetamist.

2009. a eemaldati vana roog, parandati roovitis ning tugevdati vastavalt vajadusele sarikaid. Katusele paigaldati uus roogkate ja restaureeriti katuseaknad.

Omanik
Aniita-Miralda Selg

Tööde kirjeldus ja kalkulatsioon
Siim Sooster

Tõid teostas
OÜ Rooexpert

Tõid rahastas
Muinsuskaitseamet 20 451.73 €

Lääne maakond, Lihula vald, Kelu küla, Jaagu
Kultuurimälestise registri number 15491, mälestiseks tunnistatud 1998. a.

Lihula mõisa aida katuse avariirestaureerimine

Arvatavasti 19. sajandi I poolel ehitatud Lihula mõisa ait on piirkonna tähelepanuväärsesse klassitsistliku mõisaansambli majandushoone ilmekas näide, millel on terviklikult säilinud algpärane välisilme ja arhitektuurne vormistus.

Enne restaureerimist oli katus kaetud vanade eterniitplaatidega, mis olid mitmest kohast purunenud. Konstruktsioonid olid kahjustunud, hoone tagakülje keskosas oli katuse kuju deformeerunud. Laudadest puitkarniis ja otsaviilu laudad olid amortiseerunud.

Aastatel 2008–2010 toimunud restaureerimistöde tulemusena sai poolkelpkatus uue kivikatte. Restaureeriti kahjustatud kandekonstruktsioon, eterniidi asemele paigaldati keraamilistest S-katusekividest uus katusekate koos ruberoidiga kaetud laudadest aluskatusega. Vahetati tala- ja sarikaotsad.

Omanik
Lihula Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Liivika Krigoltoi

Projekti koostas
AB Kapiteel

Töid teostas
Resteh OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 56 439.10 € ja
Lihula Vallavalitsus 105.84 €

Lääne maakond, Lihula vald, Lihula linn, Linnuse tee 1
Kultuurimälestise registri number 15479, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Puhtu mõisa mälestussammaste restaureerimine

Puhtu mälestussambad pärinevad Puhtulaiu pargist. Mälestiste ainulaadsus seisneb selles, et need klassitsistlikus stiilis rikkalikult dekoreeritud mälestussambad on välja raiunud mõisaomanik isiklikult ja enamuses pühendatud perekonnaliikmetele.

2009. a restaureeris restauraator Paul Uibopuu kaheksa võsast tükkidena leitud mälestussammast. Töid rahastas Muinsuskaitseamet 1917.35 euroga.

Sambad on kultuurimälestisteks tunnistatud 1997. a, nende omanik on Eesti Maaülikooli Puhtu ornitoloogiajaam.

Mälestussammas C. T. Hellvigile

Kultuurimälestise registri number 16233

Mälestussammas M. E. von Kursellile

Kultuurimälestise registri number 16234

Mälestussammas, 1798

Kultuurimälestise registri number 16236

Mälestussambad, 19. sajandi algus

Kultuurimälestiste registri numbrid 16235, 16237, 16238, 16239

Mälestussammas W. G. Wrangelile

Kultuurimälestise registri number 16240

Schilleri mälestussammas

Pedassaare küla Kaarli talu keldri restaureerimine

1858. a ehitatud Pedassaare küla Kaarli talu kelder on piirkonna ühte täiuslikemalt säilinud talukompleksi kuuluv hoone. Sealsed valdavalt autentsel kujul püsinud hooned moodustavad Eesti taluarhitektuuri ilmekalt kajastava väärtusliku orgaanilise terviku.

Enne restaureerimistöid olid katusekonstruktsioonid amortiseerunud, kivid müüritise ülaosas lahised, katus sisse vajunud ja krohv kohati irdunud.

2009. a teostatud restaureerimistöde käigus asendati müüritise ülaosa puuduvad kivid, seinapinnad kaeti lubikrohviga, lubjati ja rajati üks uus sein. Asendati katuse puuduolevad laudisedetailid, ehitati uued kandekonstruktsioonid, vanad katusekivid puhastati ja paigaldati uuesti.

Omanik
Hille Lass

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Madis Tuuder

Projekti koostas
AB Katrin Etverk OÜ

Töid teostas
OTO Ehitus OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 3195.58 €

Lääne-Viru maakond, Vihula vald, Pedassaare küla, Kaarli
Kultuurimälestise registri number 15918, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Kiltsi mõisa peahoonest leitud maakaartide konserveerimine ja dubleerimine

Kiltsi mõisa restaureerimistöõde käigus avastati tornist nn admiralali raamatukogu toa parkett-põranda alt Vene meresõitja admiral Adam Johann von Krusensterni koostatud maakaardid – mustvalged kaltsupaberil trükised.

Enne konserveerimist olid paberid määrdunud ja murdejoontega ning lehtedel puudusid osad. Kaartidel oli hallitus- ja veekahjustusi, paber oli pehastunud ja osaliselt hävinenud.

2010. a maakaardid konserveeriti: tehti kuivpuhastus, paberi pH mõõtmine, ligniini- ja värvi-kindlustestid. Rebenenud ja lahtised osad kinnitati, paber parandati ja liimitati. Valatud kaardid dubleeriti ja valmistati maakaartide säilitusümbrised.

Omanik
Kiltsi Põhikool

Tegevuskava koostas
Ennistuskoda Kanut

Töid teostas
Ennistuskoda Kanut

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 1664.26 €

Lääne-Viru maakond, Väike-Maarja vald, Liivaküla küla, Kiltsi mõis
Kiltsi mõisa kultuurimälestise registri number 16079

Laekvere pritsikuuri katuse ja torni restaureerimine

Aastatel 1934–1935 ehitatud Laekvere pritsikuur on piirkonna ja ajastu silmapaistev näide. Pritsi-kuur on lõhutatud maakividest hoone ja kuulub hoonetekompleksi, mis moodustab ühtse ja mõjusa ning omapärase arhitektuuriga asulakeskuse dominantse tervikansambli, mille ehitas Paasvere valla Vabatahtlik Tuletõrjeühing.

Enne restaureerimistõid oli hoone katus avariiline ja torn vahelae talade mädanemisest tingituna varisemisohulik ning pehkinud vahetalade tõttu vildak.

2007. a restaureeriti algne katusekonstruktsioon, mis kaeti käsitsi valtsitud plekiga. Torni mädane-
nud kandepostid ja sarikad vahetati välja ning seintele paigaldati uus laudis.

Omanik

Laekvere Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Mare Rähni

Projeki koostas

A.V.R. Projekt OÜ

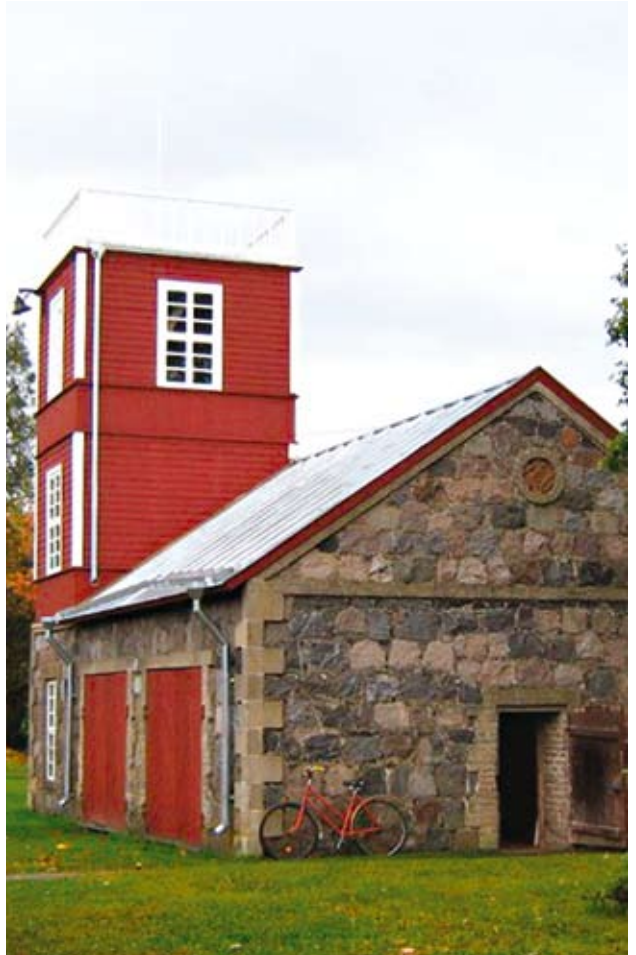
Tõid teostas

AS Laekvere Ehitus (alltöövõtjana AS Toode)

Tõid rahastasid

Laekvere Vallavalitsus 17 319,55€ ja

Muinsuskaitseamet 6391,16 €

Lääne-Viru maakond, Laekvere vald, Laekvere alevik, Salutaguse tee 2
Kultuurimälestise registri number 15704, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Rakvere Pikk 21 elamu katuse restaureerimine

Aastatel 1797–1798 kingseppmeister J. H. Schultzi tellimusel ehitatud hoone on Rakvere vanim säilinud 18.–19. sajandi stiilis puitelamu.

Enne restaureerimistõid olid katusekattes augud, korstnates praod, katuse kandekonstruktsioonid kohati avariilised ning puudusid vihmaveerennid ja -torud.

2009. a eemaldati lagunenud katusekate koos roovitise, asendati osaliselt või plommiti sarikaotsad ja palgired, paigaldati aluskate ja uus roovitis. Korstnaotsad laoti uuesti, korstnate katusepealsed osad krohviti ja paigaldati uued katteplekid.

Omanik
Koidu Jurman

Muinsuskaitse eritingimused koostas
KEK Invest AS

Projekti koostas
AB Adrikorn & Rets OÜ

Tõid teostas
OTO Ehitus OÜ

Tõid rahastas
Muinsuskaitseamet 29 827.82 €

Lääne-Viru maakond, Rakvere linn, Pikk tn 21
Kultuurimälestise registri number 15733, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Toolse linnusevaremete valikkonserveerimine

Tüüpiline keskaegne kaitseehitis. Linnused on Eesti kõige monumentaalsemad ehitismälestised ja maastikumärgid. Arvatavasti 1471. a ehitatud Toolse linnus, keskaegsetest linnustest üks noorimaid, rajati sadama kaitseks mereröövlite eest ordumeister Wolthus von Herse poolt.

Enne restaureerimistöid olid müüripealsed ja müüripinnad kahjustatud ning müürid varisemisohhtlikud.

2009. a laoti lagununud müüriosadele looduskivist toetus ja tugisein (kivid ankurdati), konserveeriti müüripealsed, kinnitati lagununud kivipinnad ja täideti praod.

Omanik
SA Virumaa Muuseumid

Muinsuskaitse eritingimused koostas
H. Uuetalu OÜ

Projekti koostas
OÜ Zoroaster

Töid teostas
OÜ Zoroaster

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 6582.90 €

Lääne-Viru maakond, Vihula vald, Toolse küla
Kultuurimälestise registri number 15951, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Ahja mõisa peahoone põlengujärgne restaureerimine

Ühe terviklikumalt säilinud barokkansambli härrastemaja Lõuna-Eestis, millel on säilinud hoone põhimaht, ruumijaotus, algupärased ehituskonstruksioonid, detailid ja nende arhitektuurne vormistus. Ahja oli ühe vanima Eesti kihelkonna – Võnnu – vägevamaid mõisaid. Ahja mõisa peahoone valmis 1740 ja see on osaliselt ümber ehitatud 20. sajandi algul.

2007. a toimus mõisa peahoones põleng: täielikult hävisid katusekonstruktsioon ja puidust vahelagi. Suuri kahjustusi tekitas tuli ka interjööri.

2008. a alguses algasid ulatuslikud taastamistööd, valati betoonist vahelagi, mis täidab ka hoone seinte stabiliseerimise ülesannet. Paigaldati uus katusekonstruktsioon ja keraamilisest kivist katusekate.

Omanik

Ahja Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Kurmik Projekt OÜ

Projekti koostas

Kurmik Projekt OÜ

Töid teostas

Kurmik AS

Töid rahastasid

Muinsuskaitseamet 72 859.28 €, lisaks Kultuuriministeeriumi ja Ahja Vallavalitsuse panus

Põlva maakond, Ahja vald, Ahja alevik, Tartu mnt 23
Kultuurimälestise registri number 23656, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Mooste mõisa moonakatemaja katuse restaureerimine

Moonakatemaja kuulub Mooste mõisaansambli koosseisu, jäädes väljaspoole ringmüüri. 20. sajandi alguses ehitatud maakivist hoone harmoneerub kogu ülejäänud hoonestusega.

Hoone kivitatus jooksis läbi ja ohtu sattus kogu katusekonstruktsioon. Tükk aega oli hoone pere-meheta, elumaja kasutati kanade pidamiseks.

2008. a suvel ja sügisel tehti hoone katusetöid, välja vahetati söödaköögi aurudest kahjustada saanud amortiseerunud laetalad ja proteesiti osa sarikatest. Hoonetele paigaldati keraamilisest kivist katus.

Omanik
Aigar Jušin

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Arc Projekt OÜ

Projekti koostas
Marksi Projekt OÜ

Töid teostas
Kurmik AS

Töid rahastasid
omanik Aigar Jušin 8435.06 € ja
Muinsuskaitseamet 4473.82 €

Põlva maakond, Mooste vald, Mooste alevik, Põhjanurga
Kultuurimälestise registri number 23763, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Mustajõe kõrtsihoone katuse- ja vahelaekonstruktsioonide restaureerimine ning laastukatuse paigaldamine

Mustajõe kõrts on 19. sajandile iseloomulik ühe talliga telliskivist kõrtsihoone. Mälestise tunnusteks on autentsena säilinud välisilme, algupärased ehituskonstruktsioonid, fassaadidetailid ja interjööriosa. Esimesed kindlad andmed kõrtsi tegevusest Mustajõel pärinevad 1695. a-st. Praeguseni säilinud hoone ehitusajaks peetakse 19. sajandi I poolest.

Hoone katus oli tugevalt amortiseerunud ja kestva läbijooksu tulemusena said kahjustada pikad suure ristlõikega laetalad. Sobivate laetalade puudumise tõttu venis ehituse alustamine.

Katuse remonti said ehitajad alustada 2006. a, vaja oli asendada suur osa talli kohal paiknevaid laetalasid ja parandada sarikad. Paigaldati uued roovid ja kolmekordne laastukate ning ehitati uued korstnapitsid. Katuse remont lõppes 2007. a.

Omanikud
Mati Jänes ja Anita Pedassaar

Projekti koostas
Marksi Projekt OÜ

Töid teostas
Kurmik AS (alltöövõtjana Bauvel OÜ)

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 13 559.50 €

Põlva maakond, Laheda vald, Mustajõe küla, Mustajõe
Kultuurimälestise registri number 23736, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Orava mõisa teenijatemaja mantelkorstna konserveeriva katuse ehitamine

Orava mõisast on säilinud enam-vähem endisaegsel kujul vaid kaks hoonet. Kohalik vald lammutas 19. sajandi I poolest pärit teenijatemaja, kuid õnneks säilitati hoone mantelkorsten kui eriti väärtuslik hooneosa.

Sademete mõjul korsten lagunes ja sammaldus. Korstna säilimine oli ohus.

2006. a ehitati korstnale lihtsale konstruktsioonile toetuv värvitud profiilplekiga kaetud ajutine katus, mis on end siiani õigustanud.

Omanik
Orava Vallavalitsus

Projekti koostas
Marksi Projekt OÜ

Töid teostas
Kurmik AS

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 5368.58 € ja
Orava Vallavalitsus 777.55 €

Põlva maakond, Orava vald, Orava küla
Kultuurimälestise registri number 23777, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Räpina mõisa vesiveski katuse restaureerimine

Räpina mõisa vesiveski on omalaadsete hulgas suurimaid ja auväärsemaid. Tegemist on 18. sajandi lõpul ehitatud kahekorruselise massiivse krohvitud kivihoonega. Veski on kaetud poolkelpkatusega, mille kelba ja räasta all on laiad krohvikarniisid. Katusekorrusel maja jõepoolsel küljel on suur vintskapp kottide tõstmiseks kotilaele.

Enne restaureerimist oli katusekatteks eterniit, mis oli amortiseerumas.

Katusekatte vahetamine toimus 2007. a suvel, ühtlasi remonditi puidust vintskapid. Katuse kaeti käsitsi valtsitud plekiga. Edaspidi ootavad krohviparandusi ja uut värvikatet hoone fassaad ning siseruumide restaureerimine.

Omanik
OÜ Räpina Vesiveski

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Stenus AS

Projekti koostas
Katrín Uibo

Tööd teostas
Kastani Grupp OÜ

Tööd rahastasid
OÜ Räpina Vesiveski 32 608.75 € ja
Muinsuskaitseamet 6391.16 €

Põlva maakond, Räpina vald, Räpina linn, Pargi 25
Kultuurimälestise registri number 23815, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Audru mõisa õlleköögi katuse avariiremont

19. sajandil ehitatud hoonetüübi näide Pärnumaa ühes hooneterikkaimas mõisaansamblis.

Enne restaureerimistöid olid katusekonstruktsioonid täielikult lagunened, sarikajalad mädanenud ja laetalastik ning kaks silindervölvi sisse kukkunud. Läänepoolses otsaseinas olid vajumispraod, seinte ülemised osad varisenud.

2005. a remonditi katusekonstruktsiooni alused seinad ja seintele betoneeriti armeeritud vöö. Müüri-
latti antiseptiti, ankurdati, sarikasüsteem toetati müüri-
latti, sarikajalad seoti riiskade abil laetalaga.
Laetalad ja toolvärk toetati puitprussidega tellistest kandekaartele. Tehti puuduv otsaviil, värviti
otsasein ja räästalaudis. Paigaldati katusekate, lagunened korsten laoti uuesti.

Omanik
Audru Vallavalitsus

Projekti koostas
OÜ Arcus Projekt

Töid teostas
AS Pärnu REV

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 27 601.33 €

Pärnu maakond, Audru vald, Audru alevik, Juustukeldri
Kultuurimälestise registri number 16615, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Lodja postijaama keldri katuse ja müüride avariirestaureerimine

18.–19. sajandi postijaama kompleksis asuv tüüpilise maakeldri näide – arvatavasti 19. sajandi alguses ehitatud kelder postmeistri ja ta abiliste toiduvarude hoidmiseks.

Enne restaureerimistööd olid keldri eterniitplaatidega kaetud katus ja maakividest tugimüürid lagunened, uksepiit ulatus maapinnast allapoole.

2006. a paigaldati uued müüripalgid ja taastati vanad maakivist toed. Vanad sarikad proteesiti, katus kaeti katusekividega, räästas vormistati räästalauga, harjale pandi harjakivid. Lagunenud tugimüür laoti uuesti, valmistati uus uks, värviti puitpinnad ja teraselemendid.

Omanik
Saarde Vallavalitsus

Projekti koostas
Arcus Projekt OÜ

Töid teostas
Pärnu REV AS

Töid rahastasid
RMK Lodja Metskond 11 772.53 € ja
Muinsuskaitseamet 2556.47 €

Pärnu maakond, Saarde vald, Lodja küla, Lodja metskond
Kultuurimälestise registri number 16735, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Ardja talu rehielamu katuse paigaldamine

Arvatavasti 19. sajandi II poolel ehitatud ajastule tüüpilise rehielamu näide. Siiani kasutusel elamuna.

Enne restaureerimistöid oli laastust katusekate kohati läbi mädanenud, räästa laastud lagunened, osa sarikaotsi maha löigatud või mädanikust kahjustatud.

2009.–2010. a restaureerimistöõde käigus parandati sarikaotsad ja kahjustatud kohtades asendati lattroovitis, paigaldati uus laastukate.

Omanik
Mati Ilves

Projekti koostas
OÜ Arcus Projekt

Töid teostas
Põhjala Puu OÜ
(alltöövõtjana Kavamar OÜ)

Töid rahastas (osaliselt)
Muinsuskaitseamet 2125.70 €

Pärnu maakond, Saarde vald, Kanaküla küla, Ilvese
Kultuurimälestise registri number 27487, mälestiseks tunnistatud 2006. a

Voltveti mõisa peahoone trepilõvide avariirestaureerimine

20. sajandi I poolel tundmatu autori poolt valmistatud kaks peegelpildis looduskivist lõvi kuju asuvad Voltveti mõisa peahoone trepil.

Enne restaureerimist olid lõvid reaalses hävimisohus: mehaaniliste vigastuste ja paljude puuduvate osadega, osaliselt koorunud värviga, mõranenud ja pudenevad.

2009. a teostatud tööde käigus eemaldati vana värvikiht ja lahtised osad, valati uus taldmik, olemasolevad osad sobitati kokku, mõrad täideti, puuduvad osad modelleeriti, pinnad lihviti ja kaeti kullaläikelise linaõlivärviga.

Omanik
Pärnu Kutsehariduskeskus

Projekti koostas
OÜ Mandragora

Töid teostas
OÜ Mandragora

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 3195.58 €

Pärnu maakond, Saarde vald, Tihemetsa alevik

Voltveti mõisa peahoone kultuurimälestise registri number 16742, mälestiseks tunnisatud 1998. a

Nõmme kõrtsihoone sindlikatuse paigaldamine

Nõmme kõrts on väiksemat tüüpi ühe talliga maanteekõrts. Praegune hoone on rajatud 19. sajandi I poolel, ära märgitud L. A. Mellini atlasel 1796. a.

Enne restaureerimistõid oli katuse seisukord ebarahuldav, kandekonstruktsioonides esines deformatsioone, sarikatel seenkahjustusi ning nivenditala osad olid välja surutud.

2007. a teostatud restaureerimistööde käigus olemasolevad sarikad kas asendati või proteesiti, neelude ja räasta kohale ning katuseeluukide ja korstna ümber paigaldati roovlaudis.

Omanik

Nõmme Kõrts AS

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Stenus OÜ

Projekti koostas

Stenus OÜ

Tõid teostas

Valeri Velbaum Karu talu

Tõid rahastasid

Muinsuskaitseamet 15 977.91 € ja

Nõmme Kõrts AS 15 281.15 €

Rapla maakond, Rapla vald, Nõmme küla, Nõmmekõrtsi
Kultuurimälestise registri number 15345, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Raikküla mõisa peahoone katuse restaureerimine

19. sajandi I veerandist pärinev Raikküla mõisa peahoone, kõrge sokliga, ühekorruseline täiskelpkatusega paekivihoone, on klassitsistliku arhitektuuri silmapaistvaimaid näiteid Eestis. Mõisaga on seotud mitmed tähtsad tegelased, nagu näiteks Vene tsaari perekond, Keyserlingid ja Otto von Bismarck.

Enne restaureerimistöid olid katusekonstruktsioonid (originaalkonstruktsioon hävinenud tulekahjus) ebarahuldavas olukorras, harja keskel oli müür lagunenud paevõlvini ja taastamata osas katusekattteks tõrvapapp.

2005. a teostatud restaureerimistöde käigus vahetati välja kandesüsteem, asendati toolvärk, sarikad ühendati iga kolmanda sarikapaaari tagant kammitspenniga. Olemasolevad karniisiplaadid säilitati.

Omanik
MTÜ Raikküla Mõis

Projekti koostas
Projektibüroo Sille OÜ

Töid teostas
AS Projekt E

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 19 173.49 €

Rapla maakond, Raikküla vald, Raikküla küla, Raikküla mõis
Kultuurimälestise registri number 15299, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Sutlema mõisa väravaehitise katuse viimistlemine

19. sajandi II poolel ehitatud Sutlema mõisa väravaehitis, historitsistlik krohvitud paekivist ümar-torn, on üks vähestest omaaegse ainulaadse barokkansambli säilinud ehitistest.

Enne restaureerimistöid oli hoone suures osas lagunenu, korrustevaheline vahelagi ja katus hävi-nenud, akna- ja ukseavade sillused ning osa seinamüürist varisemisohtlik.

Mitme aasta vältel paigaldati laetalad, millele löödi laudis, valmistati liipuidust katusekonstruk-t-sioon ning katus kaeti tsinkplekiga, taastati ovaalakende sillused, kindlustati müüri ülaosa ja uuen-dati karniis.

Omanik
Kohila Vallavalitsus

Projekti koostas
Elu & Keskkond OÜ

Töid teostas
AS Projekt E

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 2492.55 € ja
MTÜ Sutlema Väravatorni Selts 89.92 €
(viimane etapp: värvimistööd)

Rapla maakond, Kohila vald, Sutlema küla, Väravatorni
Kultuurimälestise registri number 15253, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Valtu mõisa Puraviku tuuleveski tiibade, võlli ja ikete paigaldamine

Esmakordselt 18.–19. sajandi vahetusel mainitud mõisaansambli hollandi tüüpi krohvitud paekivist tuulik on piirkonna ajastutüüpilise hoonetüübi näide.

Enne restaureerimistöid olid vanast tuuleveskist säilinud kere ja põhjapoolne tiibhoone koos elumajaga. Paigaldada oli vaja tiivad, saba ja galerii.

2009. a toimunud restaureerimise käigus paigaldati esimesed ja tagumised ikked, katus kaeti valtsitud plekiga ning tiivad fikseeriti diagonaalselt.

Omanik
OÜ Puraviku Tuuleveski

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Tõnu Sepp

Projekti koostas
Tõnu Sepp

Töid teostas
FIE Raimo Kolk – tiivad,
Deena Ehituse OÜ – fassaadid

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 5752.05 € ja
OÜ Puraviku Tuuleveski 4383.38 €

Rapla maakond, Rapla vald, Valtu küla, Puraviku
Kultuurimälestise registri number 15369, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Jaani kalmistu kahe kabeli konserveerimine- restaureerimine

19. sajandi I poolest pärinevad kabel ja luukoda.

Mõlema mälestise dolokivist astmikfrontoonid olid avariilises seisukorras ning kivid varisemisohtlikud, avatäited kinnimüüritud silikaattellistega ja luukoja muldkehand võsaga kaetud.

2010. a restaureeriti kabeli ja luukoja frontoonid ning siseruumid. Muldkehandid puhastati võsast ning nende alla paigaldati hüdroisolatsioon.

Omanik
Orissaare Vallavalitsus

Projekti koostas
Tõnus Sepp

Töid teostas
Ores Ehitus OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 9907.52 € ja
Orissaare Vallavalitsus 1053.01 €

Saare maakond, Orissaare vald, Jaani küla
Kultuurimälestise registri number 4141, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Karja vana kalmistu kabelivaremete konserveerimine

1775. a rajatud Parasmetsa ja Koikla kabelid on klassitsimi varaseimaid näiteid Saaremaal. 18. sajandi kalmistu tüüpiline näide, kus on säilinud ajaloolised hauatähised ja -piirded ning kabelid.

Enne restaureerimistöid olid kabelid varemetes ning lagunesid kiiresti.

2004.–2005. a kabelivaremed konserveeriti. Stabiliseeriti müüritis, korrastati müüripealsed, ajutine tugistus asendati alalisega, ankurdati tekstitahvel, sillutati osa põrandast, kindlustati viilumüüri katteplaat.

Omanik

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Karja kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Rändmeister OÜ

Projekti koostas

Rändmeister OÜ

Töid teostas

Rändmeister OÜ

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 7902.74 €

Saare maakond, Leisi vald, Linnaka küla, Karja kirik
Kultuurimälestise registri number 4125, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Kihelkonna kiriku vana kellatorni restaureerimine

1638. a ehitatud Kihelkonna kiriku kellatorn on ainuke taoline säilinud ehitis Eestis.

Enne restaureerimistöid (viimati restaureeriti 1960. a-tel) oli katuselaudis lagunenu ja seinad vajasisid korrastamist.

2009. a kaeti katus uue veesoontega laudisega ning tõrvati, seinad vuugiti ja lubjati ning kellatorni paigutati uus tornikell.

Omanik

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
Kihelkonna Mihkli kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Rändmeister OÜ

Projekti koostas
Rändmeister OÜ

Töid teostas
Rändmeister OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 20 867.15 € ja
EELK Kihelkonna Mihkli kogudus 356.88 €

Saare maakond, Kihelkonna vald, Kihelkonna alevik, Kiriku 5
Kultuurimälestise registri number 20827, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Koguva küla hoonete restaureerimine

Koguva küla on Eesti kõige paremini säilinud külaansambel. Enamik hooned pärineb 19. sajandist. Koguva küla Tooma talu on kirjanik Juhan Smuuli sünnitalu.

Aastatel 2005–2010 restaureeriti Koguva külas kokku 12 hoonet:

Laasu talu rehielamu

2005. a hoone valikrestaureerimine, rookatuse paigaldamine ja vahelagede remont

Töid teostas

OÜ Ores Ehitus

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 7669.40 €

Kultuurimälestise registri number 20952, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Välja talu laut

2006.–2008. a katusekonstruktsioonide kindlustus- ja restaureerimistööd, rookatuse paigaldamine

Töid teostasid

OÜ Oma Projekt ja Muhro OÜ

Töid rahastasid

Muinsuskaitseamet 41 542.57 € ja omanik Rutt Veskimeister 639.12 €

Kultuurimälestise registri number 20918, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Saadu talu mõrrakuur

2006. a katuse restaureerimine ja rookatuse paigaldamine

Töid teostas

OÜ Oma Projekt

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 6391.16 €

Saadu talu

Kultuurimälestise registri number 20925, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Andruse talu kalaait-mõrrakuur – 2008. a rookatuse paigaldamine

Töid teostas
Muhro OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 12 782.33 €

Kultuurimälestise registri number 20929, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Jaagu talu saun-paargu-kelder – 2008.–2009. a katuse ja seinte remont ning müüride konserveerimine

Töid teostas
Muhro OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 8308.51 €

Kultuurimälestise registri number 20962, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Tõnise talu paargu – 2008. a laudkatuse paigaldamine

Töid teostas
OÜ Ehirest

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 3195.58 €

Kultuurimälestise registri number 20935, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Käspri talu küün – 2008. a küüni palkseina ja kiviaia lõigu restaureerimine

Töid teostas
Kehte OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 6391.16 €

Kultuurimälestise registri number 20991, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Käspri talu ait 2 – 2007. a katuse restaureerimine ja rookatuse paigaldamine

Töid teostas
Muhro OÜ

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 8308.51 €

Käspri talu ait

Kultuurimälestise registri number 20989, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Tõnise talu ait 1

2008. a rookatuse paigaldamine

Töid teostas
Muhro OÜTöid rahastas
Muinsuskaitseamet 9586.75 €

Kultuurimälestise registri number 20933, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Sumari talu vankrikuur

2010. a rookatuse harjamine ja müüride remont

Töid teostas
Muhro OÜTöid rahastas
Muinsuskaitseamet 3611.01 €

Kultuurimälestise registri number 20944, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Jürna talu kelder 2

2010. a restaureerimine

Töid teostas
OÜ GolkondaTöid rahastas
Muinsuskaitseamet 6391.16 €

Kultuurimälestise registri number 21003, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Jürna talu rehielamu

2008. a katuse restaureerimine ja rookatuse paigaldamine

Töid teostas
Muhro OÜTöid rahastas
Muinsuskaitseamet 12 782.33 €**Jürna talu rehielamu**

Kultuurimälestise registri number 20995, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Viltina pukktuuliku restaureerimine

Arvatavasti 1770.–1780. a-tel ehitatud tüüpiline Saaremaa pukktuulik, mis töötas viimati 1973. a. Viltina küla esimene tuulik, vanuselt teine säilinud Saaremaa pukktuulik.

Enne restaureerimistöid tuuliku katus lekkis, seinalaudis oli amortiseerunud, avatäited puudusid, põrand ja kandekonstruktsioon olid kahjustunud, jalg osaliselt varisenud, trepp ja platvorm hävinenud, värkel, völl, sõelad, jahukolu, king ja tiivad puudusid.

2005. a remonditi tuuliku põhilised kandekonstruktsioonid, jalg, tiivavöll ja suurratas. Uuendati välislaudis, põrandad, katus, trepp ja ukсед. Ehitati uued tiivad, kuid need ei olnud õigesti tehtud ja asendati 2010. a omaniku poolt.

Omanik
Sergei Ruus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Tõnu Sepp

Projekti koostas
Tõnu Sepp

Töid teostas
OÜ Ores Ehitus (sisseseade elemendid
remontis tuuliku omanik)

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 8373.07 €

Saare maakond, Laimjala vald, Viltina küla, Vana-Villemi
Kultuurimälestise registri number 20893, mälestiseks tunnistatud 1998. a

Puhja (Koni) tuuleveski restaureerimine

19. sajandi viimasel veerandil Jaan Koni poolt ehitatud Lõuna-Eestis laialt levinud puidust hollandi tüüpi tuuleveski.

Enne restaureerimistöid olid tuuleveski krooni alustalastik ja katus lagunened, sarikakonstruktsioon sisse langenud, ülemiste korruste konstruktsioonid mädanenud, tuuldepööramise ja tiivakonstruktsioonid puudu, kalkkülgede ja seinte laastukate amortiseerunud.

2004.–2005. a asendati kõdunenud kohad, uuendati laastukate, restaureeriti pöördering ja talastikukonstruktsioon, pandi uued sarikad ja roovitislaudis, taastati tiivikuvõlli ots ning paigaldati tuuldepööramise horisontaalne pruss.

Omanik
Juhan Koni

Muinsuskaitse eritingimused koostas
ARC Projekt

Projekti koostas
ARC Projekt

Töid teostas
AS Haspo (alltöövõtjana OÜ Katusõkatja)

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 17 812.05 €

Tartu maakond, Puhja vald, Puhja alevik, Viljandi tee 4
Kultuurimälestise registri number 7250, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Rõngu kirikumõisa aida esikaaristu avariirestaureerimine ning katuse kandekonstruktsioonide proteesimine ja laastukatuse paigaldamine

19. sajandist pärinev Rõngu kirikumõisa ait on hooneterohke kirikumõisa ansamblisse kuuluv originaalkujul säilinud majandushoone.

Enne restaureerimistöid olid hoone sarikad kahjustustega, laetalad purunenud, katusekate osaliselt hävinenud, nurkade kivid lahtised ja seintes praod.

2006. a restaureerimistööde käigus proteesiti kahjustusega sarikakannad, asendati purunenud laetalad ja müüri latid, paigaldati uus laastukatuse ja lissarikad. Nurkades olevad praod tõmmati kokku, müüritis remonditi.

Omanik

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Rõngu Mihkli kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas

Virgo Eiche

Projekti koostas

Wunibald Ehitus OÜ

Töid teostas

Wunibald Ehitus OÜ

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 25 225.93 €

Tartu maakond, Rõngu vald, Rõngu alevik, Koguduse ait
 Kultuurimälestise registri number 7264, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Võnnu kalmistu A. G. de Villebois' kabeli avariikonserveerimine

1781. a Kurista ja Sarakuste mõisniku kindralleitnant Alexander Guillemot de Villebois' (1717–1781) mälestuseks püstitatud kabel on 18. sajandi haudehitise iseloomulik näide ajaloolises kalmistukompleksis.

Enne restaureerimistõid oli hoone täielikult amortiseerunud: koonusekujulisel tellistest kabelihoonel pudenes karniis, puudus katus, tellised olid murenenud, hoones ja telliste vahel kasvas võsa.

2010. a konserveeriti tellistest müüritis, võeti maha taimestik ning vuugid täideti lubimördiga.

Omanik
Võnnu Vallavalitsus

Projekti koostas
ARC Projekt OÜ

Tõid teostas
OÜ Kolmeti

Tõid rahastas
Muinsuskaitseamet 8308.51 €

Tartu maakond, Võnnu vald, Võnnu alevik, Võnnu Vana-Kalmistu
Kultuurimälestise registri number 7316, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Hellenurme mõisa vesiveski kahe ehitusjärgu hoonete katuskonstruktsioonide restaureerimine ja laastukatuse paigaldamine

19. sajandi II poolel ehitatud Hellenurme mõisa vesiveski on Valgamaa esinduslikemasse ja kultuurilooliselt rikka minevikuga mõisaansamblisse kuuluv tööstushoone. Tegemist on unikaalseima töötava vesiveskiga Eestis, mille sisustus on säilinud algkujul.

Enne restaureerimistööd vajasis hoone sarikad, eterniitkatus ja teise korruse talad väljavahetamist, katus jooksis läbi.

2005. a restaureeriti osaliselt hoone katus, proteesiti kandekonstruktsioonid ja paigaldati laastukate.

Omanik
MTÜ Hellenurme Veskimuuseum

Muinsuskaitse eritingimused koostas
M. Kallaste

Projekti koostas
OÜ K&M Projektibüroo

Töid teostas
OÜ Tammepakk

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 26 842.89 €

Valga maakond, Palupera vald, Hellenurme küla, Mõisa kalmistu, Veski
Kultuurimälestise registri number 23155, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Otepää pastoraadi peahoone katuse restaureerimine

Aastatel 1872–1880 oli Otepää pastoraat Eesti rahvaluule- ja keeleteadlase, vaimuliku ning ühiskonnategelase Jakob Hurda elu- ja töökoht.

Enne restaureerimistõid olid hoone katuse eterniitplaadid katki, puudusid harjalaud, vihmaveerenid ja -torud.

2008.–2009. a toimunud restaureerimistöde käigus eemaldati vana eterniitplaatidest katusekate ja roovitis, paigaldati uus tsingitud terasplekist kate ning proteesiti katusekandmiku kahjustatud detailid.

Omanik
Eesti Evangeelse Luteri Kiriku
Otepää Maarja kogudus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Virgo Eiche

Projekti koostas
Wunibald Ehitus OÜ

Töid teostasid
Wunibald Ehitus ja AS Tevo OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 67 426.79 € ja EELK Otepää
Maarja kogudus (koos annetustega) 6665.98 €

Valga maakond, Otepää vald, Otepää küla, Kirikla
Kultuurimälestise registri number 4485, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Riidaja mõisa peahoone katuse kandekonstruktsioonide restaureerimine ja keraamilise S-kivist katte paigaldamine, avatäidete restaureerimine

1762. a ehitatud härrastemaja on arhitektuuriliselt ainulaadne barokkstiilis mõisahooned (esimesed teated a-st 1223), millel on säilinud algupäraseid ehituskonstruktsioonid, detailid ja hooneosad ning nende arhitektuurne vormistus.

Enne restaureerimistööd olid katusekonstruktsioonid ja korstnad osaliselt amortiseerunud ning katusekate vajab väljavahetamist.

2008. a teostatud restaureerimistööde käigus vahetati konstruktsioonide osad, paigaldati sadevete äravoolu rennid ja -torud ning katus kaeti valtsitud plekiga. Restaureeriti korstnad ja korstnapitsid.

Omanik
Põdrala Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused
koostas
Olev Suuder

Projekti koostas
OÜ K&M Projektbüroo

Töid teostas
AS Brick

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 83 085.14 € ja
Põdra Vallavalitsus 8761.14 €

Valga maakond, Põdrala vald, Riidaja küla
Kultuurimälestise registri number 23224, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Sangaste mõisa peahoone katuse restaureerimine

19. sajandil kujunenud esinduslikemaid historitsistlikke ansambleid Eestis, mille kohta on esimesed teated a-st 1522, kui ta oli Tartu piiskopi tähtsaimaid lauamõisaid. Sangaste mõisa katus on oma paljude tornide ja eri hooneosade erinevate tasapindade tõttu Eesti keerulisim.

Enne restaureerimistõid ei olnud katus vettpidav, konstruktsioonid olid kohati seenkahjustusega ja pehkinud.

2007. a teostatud restaureerimistöde käigus proteesiti katusekonstruktsioonid ning mõis sai uue, ajaloolises formaadis vaskplekist katuse.

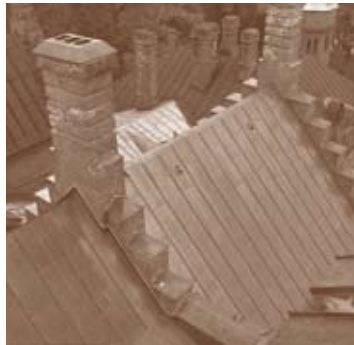
Omanik
Sangaste Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Jaan Jõgi

Projekti koostas
Arhitektuuribüroo Kapiteel OÜ

Tõid teostasid
Wunibald Ehitus OÜ ja AS Eviko

Tõid rahastasid
Muinsuskaitseamet 25 564.66 €,
lisaks Sangaste Vallavalitsus

Valga maakond, Sangaste vald, Lossiküla küla, Sangaste loss
Kultuurimälestise registri number 23241, mälestiseks tunnistatud 1999. a

Karksi linnusevaremete kirdetorni konserveerimine

13. sajandi I poolel rajatud keskaegse kaitsehitise varemed. Linnus on alates Põhjasõjast täielikult varemeis.

Enne restaureerimist olid müürid avariilised, üksikud kivid lahtised ja varisemisohtlikud.

2009. a konserveeriti ja tugevdati linnuse kirdetorn. Osaliselt katustati müürid. Tööde turvamiseks leiutasid ehitusinsenerid Andrus ja Heino Uuetalu metalltrossidega kokku seotud võrgu, millega tööde tegemise ajaks ümbritseti ohtlikud müüriosad.

Omanik

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Karksi Peetri kogudus

Projekti koostas

OÜ H. Uuetalu

Töid teostas

OÜ H. Uuetalu

Töid rahastas

Muinsuskaitseamet 19 150.04 €

Viljandi maakond, Karksi vald, Karksi-Nuia linn, Kiriku 1
Kultuurimälestise registri number 14485, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Karksi-Nuia Rahumäe kalmistu kabeli katuse restaureerimine

19. sajandist pärit kabel on Karksi-Nuia Rahumäe kalmistu ajalooline element ning ajastu ehitusmahtude, -materjalide ja -traditsioonide kandja.

Enne restaureerimistööd oli katuse kandekonstruktsioonis niiskuskahjustusi ja katusekate vajas täies ulatuses asendamist.

2008. a teostatud restaureerimistööde käigus proteesiti kahjustatud puitkonstruktsiooni pinnad ja paigaldati uus keraamilisest S-kivist katusekate.

Omanik
Karksi Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Tiia Kallas

Projekti koostas
Tiia Kallas

Tööd teostas
Leiterell OÜ

Tööd rahastasid
Muinsuskaitseamet 4793.37 € ja
Karksi Vallavalitsus 3299.18 €

Viljandi maakond, Karksi vald, Karksi-Nuia linn, Rahumäe kalmistu
Kultuurimälestise registri number 8419, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Viljandi Lossi 26 elamu-ärihoone nurgatorni avariiremont

1909. a Viljandi peatänava äärde ehitatud elamu-ärihoone on suurlinliku üldilmega historistsitlikus stiilis elamu ja ärihoone silmapaistev näide.

Enne restaureerimistöid oli nurgatorn vajunud, seinad pehkinud, puitkonstruktsioonid osaliselt deformeerunud, viimistluseks olev lubikrohv riknenud.

2009.–2010. a vahetati välja lagununud puitosad, hoone seinte külge paigaldati seinaankrud ja lisatömbid ning krohviti torn.

Haldaja
ISS Eesti AS

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Viljandi EKE Projekt AS

Projekti koostas
Viljandi EKE Projekt AS

Töid teostas
Arelate OÜ

Töid rahastasid
ISS Eesti AS 12 184.12 € ja
Muinsuskaitseamet 1917.35 €

Viljandi maakond, Viljandi linn, Lossi 26
Kultuurimälestise registri number 27060, mälestiseks tunnistatud 2003. a

Viljandi Tartu 19 elamu katuse restaureerimine

1770. a paiku väljapoole linna keskaegset vallikraaviga piiratud territooriumi ehitatud esimene kodanikumaja. Stiilselt terviklik ja arhitektuuriliselt huvitav puithoone on üks Viljandi vanimaid hooneid ja vanalinna hoonestuse oluline element.

Enne restaureerimistõid sadas katus läbi ning sarikad ja katusekonstruktsioonid olid osaliselt amortiseerunud, keraamilistest kividest katusekate lagunenu.

2009. a restaureerimistöde käigus vahetati keraamilistest kividest katusekate betoonkividest katte vastu, taastati lagunenu puitosad, osaliselt vahetati roovitise all olev täislaudis ja sarikad.

Omanikud
Reet Marand ja Maia Tigasson

Muinsuskaitse eritingimused koostas
Raivo Mändmaa

Projekti koostas
Viljandi EKE Projekt AS

Töid teostas
OÜ Aamoks

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 9586.75 €

Viljandi maakond, Viljandi linn, Tartu 19
Kultuurimälestise registri number 14717, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Mõniste teeristil asuva skulptuurigrupi „Karud” restaureerimine

Ainulaadne näide tüüpilisest stalinistlikust tee äärde püstitatud betoonskulptuurist. Üks kolmest tänaseni säilinud stalinistlikust teeskulptuurist, mis on oma algsel asukohal. Skulptuur on valatud betoonist, kujutades nelja kännul turnivat karu, asetatud nelinurksele betoonpostamendile, mille aastaarv 1953.

Karude üldine seisukord oli rahuldav, kuigi betoonis oli näha suuremaid ja väiksemaid pragusid, mis vajasis parandamist. Üks karupoegadest oli kuju küljest lahti kukkunud.

2007. a skulptuurigrupp restaureeriti. Ärakukunud karupoeg kinnitati tagasi, vuugivahed täideti ja kuju värviti üle.

Omanik
Mõniste Vallavalitsus

Töid teostas
Paul Uibopuu

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 3195.58 €

Võru maakond, Mõniste vald, Mõniste küla
Kultuurimälestise registri number 27167, mälestiseks tunnistatud 2007. a

Sänna mõisa peahoone valikrestaureerimine

19. sajandist pärit Sänna mõisa peahoone on rikkaliku puitdekooriga härrastemaja näide Lõuna-Eesti mõisaansamblis.

Enne restaureerimistõid olid ehitise katusekatteks eterniitplaadid, puudus vihmaveesüsteem, laudis oli osaliselt pehkinud, välisseinad värvimata, üks veranda lammutatud, teine ümber ehitatud ja fassaadiga sobimatu.

2007. a teostatud restaureerimistööde käigus ehitati uuesti üles verandad, restaureeriti aknad, asendati välisüksed, värviti fassaadid. Eterniitkatuse asendati tsingitud terasplekist kattega, paigaldati uus roovitis ning vihmaveesüsteem. Kõik allesolevad dekoratiivlemendid restaureeriti.

Omanik
Rõuge Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
ARC Projekt OÜ

Projekti koostas
AS Kurmik

Tõid teostas
AS Kurmik

Tõid rahastasid
Muinsuskaitseamet 63 528.18 € ja
Rõuge Vallavalitsus 52 017.69 €

Võru maakond, Rõuge vald, Sänna küla
Kultuurimälestise registri number 14092, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Sänna postijaama postipoiste elamu restaureerimine

Tõenäoliselt 1836. a-st pärinev Võru maakonna Sänna postijaamakompleksi kuuluv postipoiste kivist vanabalti elamu on tänaseks vähesäilinud ehitisetüüp.

Enne restaureerimistöid kivitatus varises, vihmaveesüsteem puudus, talad olid pehkinud, vahevöö lagunenud, fassaadilt krohv irdunud.

2010. a toimunud restaureerimistöode käigus restaureeriti katusekandurid, paigaldati uued vahe-talad ja S-kivist katusekate ning tasandati seinte pealispind.

Omanik
HelMel Investment OÜ

Muinsuskaitse eritingimused koostas
OÜ Marksi Projekt

Projekti koostas
OÜ Marksi Projekt

Töid teostas
AS Kurmik

Töid rahastas
Muinsuskaitseamet 14 060.56 €

Võru maakond, Varstu vald, Kangsti küla, Jaamamäe
Kultuurimälestise registri number 14125, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Väimela mõisa valitsejamaja kellatorniga katuse avariirestaureerimine

18. sajandi lõpul – 19. sajandi algul ehitatud hoonetekompleks koos valitsejamajaga moodustab traditsioonilise *cour d'honneur*'iga mõisasüdamiku. Piirkonna üks väheseid terviklikult säilinud rohketel kõrvalhoonetega mõisaansambleid.

Enne restaureerimistöid olid puidust katusekonstruktsioonid ja talad osaliselt kahjustunud, vihmaveesüsteem amortiseerunud ja karniisid katki.

2010. a eemaldati eterniitkate koos roovitise, restaureeriti katusekonstruktsioonid ja karniis ning katus kaeti keraamiliste S-katusekividega. Remonditi puitkonstruktsioonid, taastati korstnapits, paigaldati uus vihmaveesüsteem, asendati ja proteesiti talad.

Omanik
Riigi Kinnisvara AS

Muinsuskaitse eritingimused koostas
AS Kurmik

Projekt koostas
AS Kurmik

Töid teostas
AS Kurmik

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 9586.75 € ja
Võrumaa Kutsehariduskeskus 3502.36 €

Võru maakond, Võru vald, Väimela alevik, Väimela mõis
Kultuurimälestise registri number 14146, mälestiseks tunnistatud 1997. a

Vastseliina linnuse kirdetorni avariikonserveerimine, konserveeriva katuse paigaldamine ja trepistiku ehitamine

1342. a ordumeister Burchard von Dreilebeni initsiatiivil rajatud Vastseliina piiskopilinnus on üks monumentaalsemaid keskaegseid kaitserajatisi tellisehitispiirkonnas.

Enne restaureerimistöid olid oluliselt kahjustunud torn ja müürid, mis olid osaliselt varisemisohhtlikud.

2007. a teostatud restaureerimistöde käigus kaeti torn osaliselt katusega ning konserveeriti seinad. Torni sisse ehitati trepp, galerii ja katusekandmik ning likvideeriti varisemisohht.

Omanik
Vastseliina Vallavalitsus

Muinsuskaitse eritingimused koostas
OÜ H. Uuetalu

Projekti koostas
OÜ H. Uuetalu

Töid teostas
Rändmeister OÜ

Töid rahastasid
Muinsuskaitseamet 55 922,69 €,
lisaks Vastseliina Vallavalitsuse kaasrahastamine

Võru maakond, Vastseliina vald, Vana-Vastseliina küla, Vastseliina linnus
Kultuurimälestise registri number 14081, mälestiseks tunnistatud 1997. a

